

Sygn. akt: I C 225/16

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 sierpnia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Olkuszu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Michał Siemieniec
Protokolant:	sekretarka Weronika Chmiest

po rozpoznaniu w dniu 24 sierpnia 2016 r. w Olkuszu na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Bank S.A we W.

przeciwko J. I.

o zapłatę

oddala powództwo.

UZASADNIENIE

Powód (...) Bank S.A. z siedzibą we W. wniósł pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym przeciwko J. I. domagając się zasądzenia od pozwanego: kwoty 32.341,47 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od 26 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, kwoty 645,31 zł oraz kwoty 8.804,87 zł, jak również zasądzenia zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu żądania pozwu powód podał, że zawarł w dniu 4 marca 2013 r. z pozwanym umowę nr (...), pozwany zobowiązał się do spłaty zadłużenia na zasadach określonych w umowie i regulaminie. W związku z nieuregulowaniem w terminie zaległości powód wypowiedział umowę pismem z dnia 21 października 2013 r. oraz wezwał pozwanego do zapłaty wezwaniem z dnia 22 stycznia 2016 r., pozwany nie uregulował powyższego zadłużenia w terminie wyznaczonym przez bank. Powód podał, że wierzytelność objęta pozwem wymagalna jest od dnia 12 grudnia 2013 r., na wymagalne roszczenie składa się kapitał w wysokości 32.341,47 zł, odsetki umowne w wysokości 645,31 zł, odsetki karne w wysokości 8.804,87 zł, które obciążają pozwanego od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty obliczone od kwoty kapitału według zmiennej stopy procentowej obowiązującej w banku, która na dzień sporządzenia pozwu wynosi 10 % w stosunku rocznym.

Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie postanowieniem z dnia 10 lutego 2016 r. w sprawie sygn. akt VI Nc-e 158742/16, wobec stwierdzenia braku podstaw do wydania nakazu zapłaty, przekazał sprawę do rozpoznania sądowi właściwości ogólnej pozwanego - Sądowi Rejonowemu w Olkuszu.

Pozwany nie stawił się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę i nie zajął stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

W dniu 4 marca 2013 r. (...) Bank S.A. we W. zawarł z J. I. bliżej niesprecyzowaną umowę oznaczoną symbolem RE\ (...). Pozwany nie wywiązywał się z zobowiązania wynikającego z tej umowy, wobec czego Bank pismem z dnia 21 października 2013 r. wypowiedział umowę, a następnie wezwał J. I. w dniu 22 stycznia 2016 r. do zapłaty bliżej nieustalonej kwoty.

Powyższe okoliczności faktyczne ustalono w oparciu o przepis art. 339 § 2 kpc na podstawie twierdzeń pozwu.

Sąd zważył, co następuje

Powództwo podlega oddaleniu. W sprawie zachodziły warunki do wydania wyroku zaocznego, zgodnie bowiem z art. 339 § 1 kpc, jeżeli pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wydaje wyrok zaoczny. W myśl art. 339 § 2 kpc w tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

W tej sytuacji pierwszą czynnością jaką powinien podjąć sąd było dokonanie oceny czy okoliczności faktyczne sprawy, przedstawione w uzasadnieniu żądania pozwu, nie budziły wątpliwości w rozumieniu art. 339 § 2 kpc. W dalszej kolejności natomiast sąd winien ocenić, czy wskazana przez powoda podstawa faktyczna powództwa korespondowała z przepisami prawa materialnego, na których oparte zostało żądanie pozwu.

Przepis art. 339 § 2 kpc przewiduje domniemanie zgodności twierdzeń powoda z rzeczywistym stanem rzeczy, wskutek czego sąd, wydając wyrok zaoczny, nie powinien – co do zasady - w ogóle dokonywać weryfikacji prawdziwości twierdzeń o faktach przytoczonych przez powoda. Jedyny wyjątek dotyczy sytuacji, w której budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. W takim wypadku postępowanie dowodowe powinno być przeprowadzone. Będzie się ono ograniczało jedynie do dowodów zawnioskowanych przez powoda i ewentualnie dopuszczonych przez sąd z urzędu (art. 232 zd. 2 kpc).

W rozpoznawanej sprawie sąd powziął poważne wątpliwości co do okoliczności faktycznych przytoczonych w uzasadnieniu pozwu. Powód bowiem wskazał jedynie, że zawarł z pozwanym w dniu 4 marca 2013 r. bliżej niesprecyzowaną umowę o oznaczeniu (...), jednak nie przedłożył na tę okoliczność żadnych dowodów. Z przytoczonych twierdzeń nie wynikało nawet jaki rodzaj umowy strony zawarły, ani też, jakie były jej istotne postanowienia. W tej sytuacji sąd na posiedzeniu jawnym w dniu 25 maja 2016 r. zobowiązał pełnomocnika powoda do złożenia w terminie 14 dni umowy numer (...) z dnia 4 marca 2013 r. zawartej przez powoda z pozwanym oraz dokumentu wezwania do zapłaty z dnia 22 stycznia 2016 r., skierowanego przez powoda do pozwanego – pod rygorem skutków z art. 233 § 2 kpc. Pełnomocnik powoda otrzymał to zobowiązanie w dniu 6 czerwca 2016 r. i pozostawił je bez odpowiedzi.

Przedstawione przez powoda w pozwie okoliczności faktyczne budzą uzasadnione wątpliwości, bowiem nie określają źródła zobowiązania, a jak już wspomniano, powód nie dołączył do pozwu żadnych dowodów umożliwiających jego zidentyfikowanie. Nie budzi wątpliwości w orzecznictwie pogląd, że przewidziane w art. 339 § 2 kpc domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie strony faktycznej wyroku i nie obowiązuje w zakresie prawa materialnego. Domniemanie to zastępuje jedynie postępowanie dowodowe i to tylko wówczas, gdy twierdzenia powoda nie budzą uzasadnionych wątpliwości. Wobec tego, że działanie art. 339 § 2 kpc nie rozciąga się na dziedzinę prawa materialnego, obowiązkiem sądu rozpoznającego sprawę w warunkach zaoczności jest zbadanie, czy w świetle przepisów prawa materialnego twierdzenia strony powodowej usprawiedliwiają uwzględnienie żądania. Przedstawiony przez powoda nadzwyczaj lakoniczny stan faktyczny właściwie uniemożliwił sądowi dokonanie jego oceny w świetle przepisów prawa materialnego. Kierując się zasadami lojalności procesowej, sąd umożliwił powodowi wyjaśnienie wszystkich wątpliwości, zobowiązując go w myśl art. 208 § 1 kpc w określonym terminie do przedstawienia konkretnych dokumentów, co zostało wyraźnie wyartykułowane poprzez zobowiązanie pełnomocnika powoda do przedłożenia łączącej strony umowy oraz wezwania pozwanego do zapłaty. Powód jednak tych dokumentów nie

przedłożył i tym samym uzasadnionych wątpliwości sądu nie rozwiął, a tym samym uniemożliwił sądowi rozważenie zasadności żądania w świetle przepisów prawa materialnego. Aby można było ocenić zasadność powództwa, należy znać treść łączącej strony umowy, a w niniejszym przypadku nie wiadomo nawet jaka to była umowa – pożyczki, kredytu, inna nazwana umowa bankowa, czy też jakakolwiek umowa nienazwana.

Ponadto zwrócić należy uwagę, że stronami niniejszego postępowania są przedsiębiorca oraz konsument (art. 22¹ kc), a sprawa dotyczy roszczenia wynikającego z umowy w obrocie konsumenckim. W takim wypadku sąd orzekający powinien uczynić wszystko, co możliwe, aby zapewnić cele wynikające z Dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich, (Dz.Urz. W.E. L 095, 21/04/1993). Stosując przepisy powołanej dyrektywy sądy powinny dążyć do wyeliminowania niekorzystnych dla konsumenta skutków braku równowagi istniejącej pomiędzy nim a przedsiębiorcą, co przejawia się między innymi w badaniu nieuczciwych postanowień umownych z urzędu. Jeżeli zatem przedsiębiorca stosuje postanowienie niedozwolone, sąd z urzędu powinien to uwzględnić i dążyć do tego, aby taka klauzula w żadnym zakresie nie wiązała konsumenta. Ugruntowany jest pogląd Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, iż sąd krajowy powinien wykorzystać wszystkie możliwe środki proceduralne, aby z urzędu uwzględnić niedozwolony charakter postanowienia umownego, nawet jeśli konsument tego aspektu nie podniósł na żadnym etapie procesu (zob. wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 30 maja 2013 r. w sprawie E. J. przeciwko A. Magyarország H. Z., publ. www.curia.europa.eu oraz powołane tam orzecznictwo).

Biorąc zatem pod uwagę, iż powód nie dostarczył umowy łączącej strony, będącej źródłem bliżej nieokreślonego stosunku prawnego łączącego go z pozwanym, sąd nie miał możliwości zweryfikowania tej umowy i zbadania z urzędu czy postanowienia owej umowy nie zawierają klauzul abuzywnych. W rezultacie, po myśli art. 233 § 2 kpc - przy uwzględnieniu omówionego kontekstu prawa unijnego - należało wszelkie niejasności rozstrzygnąć na niekorzyść (...) Banku S.A. co doprowadziło do oddalenia powództwa, jako bezzasadnego, pomimo zaocznego charakteru wyroku.

Z przedstawionych względów orzeczono jak w sentencji.

[SSR M. S.]